

TISKOVÁ ZPRÁVA

NF Neúnavní: První změny nestačí. Pacienti s ME/CFS stále narážejí na systémové bariéry.

Praha, červen 2026 – Situace lidí s myalgickou encefalomyelitidou / syndromem chronické únavy (ME/CFS) se v České republice v posledních měsících začala postupně posouvat správným směrem. Přesto však desítky tisíc lidí s tímto závažným onemocněním nadále čelí zásadním překážkám v přístupu k diagnostice, zdravotní péči a sociální podpoře. Na tyto přetrvávající problémy opětovně upozornil Nadační fond Neúnavní při jednání s ministrem zdravotnictví Adamem Vojtěchem, které proběhlo v úterý 2. června 2026.

ME/CFS je závažné chronické multisystémové onemocnění, které může pacienty připravit o možnost pracovat, studovat i vést běžný společenský život. Přesto v České republice stále chybí jednotný a moderní systém péče odpovídající mezinárodním standardům.

„V posledním roce jsme zaznamenali několik důležitých pozitivních kroků a rostoucí zájem institucí o problematiku ME/CFS. To vítáme. Současně ale musíme upozornit, že pro většinu pacientů se každodenní realita zatím zásadně nezměnila. Diagnostika bývá stále zdoluhavá, odborná péče roztríštěná a pacienti často narážejí na nepochopení systému. Mnozí zůstávají bez pomoci i několik let od prvních příznaků,“ uvedl Šimon Procházka, zakladatel Nadačního fondu Neúnavní.

Pacienti s ME/CFS v České republice dlouhodobě upozorňují zejména na:

- absenci jednotného klinického doporučeného postupu pro diagnostiku a péči,
- nedostatečné povědomí o onemocnění mezi zdravotnickými pracovníky,
- dlouhé čekání na stanovení diagnózy,
- neexistenci specializovaných pracovišť a koordinované mezioborové péče,
- komplikovaný přístup k sociální péči a související podpoře.

Důkazem rostoucího zájmu o problematiku je vznik specializovaných ambulancí při fakultních nemocnicích, které byly zřízeny primárně pro pacienty s ME/CFS a postcovidovým syndromem. Nadační fond Neúnavní však upozorňuje na závažný problém, který vyplývá z jeho nedávného šetření zaměřeného na fungování ambulancí. Lidé, kteří se na tato pracoviště obracejí s podezřením na ME/CFS, jsou podle zjištění fondu často odmítáni s tím, že jejich zdravotní obtíže nesouvisí s prodělaným onemocněním covid-19. V 8 z 11 specializovaných ambulancích bylo zjištěno, že zdravotnický personál neví, že se jejich péče vztahuje i na pacienty s ME/CFS.

„Pokud jsou specializované ambulance prezentovány jako místo určené pacientům s ME/CFS, nemůže být důvodem k odmítnutí skutečnost, že onemocnění nevzniklo po covidu. Takový přístup považujeme za neakceptovatelný a za další překážku v přístupu pacientů ke zdravotní péči,“ upozorňuje Šimon Procházka.

Analytická studie pro potřeby řízení kvality zdravotních služeb v přímo řízených fakultních nemocnicích je k dispozici na tomto [odkazu](#).

Právě vytvoření moderního klinického doporučeného postupu bylo jedním z hlavních témat jednání s ministrem zdravotnictví. Nadační fond Neúnavní prosazuje vznik komplexního a mezioborového doporučeného postupu, který by vycházel z aktuálních vědeckých poznatků a osvědčené praxe používané v řadě evropských zemí.

Ministr zdravotnictví Adam Vojtěch během jednání vyjádřil podporu tomuto záměru a přislíbil, že návrh na vytvoření klinického doporučeného postupu přednese na jednání Řídící rady Národního institutu kvality a excelence zdravotnictví (NIKEZ) v průběhu června 2026.

„Vnímáme tento příslib jako významný krok vpřed. Zároveň je však důležité zdůraznit, že skutečná změna nastane teprve tehdy, až budou pacienti v celé České republice mít přístup k jednotné, odborně podložené a koordinované péči. Budeme proto další vývoj pečlivě sledovat a jsme připraveni aktivně spolupracovat na přípravě řešení,“ dodává Petr Homolka, druhý ze zakladatelů NF Neúnavní.

Nadační fond Neúnavní dlouhodobě usiluje o zlepšení postavení pacientů s ME/CFS prostřednictvím advokační činnosti, podpory výzkumu, vzdělávání odborné veřejnosti a spolupráce se státní správou.

Kontakt pro média:

Jana Štěpánková

Nadační fond Neúnavní

jana.stepankova@neunavni.cz

+420 777 236 026

Co je ME/CFS

Myalgická encefalomyelitida / chronický únavový syndrom (ME/CFS), je závažné chronické multisystémové onemocnění, které výrazně omezuje schopnost člověka fungovat v běžném životě. Typickým příznakem je zhoršení zdravotního stavu po fyzické, kognitivní nebo emoční zátěži, tzv. postexertionální malaise (PEM). Toto zhoršení může nastoupit se zpožděním několika hodin po námaze a trvat dny i celé týdny. Onemocnění bývá spojeno s poruchami spánku, bolestmi svalů a kloubů, kognitivními obtížemi, intolerancí zátěže, poruchami autonomního nervového systému a výrazným snížením kvality života. U části pacientů vede ME/CFS k dlouhodobé pracovní neschopnosti, ztrátě soběstačnosti a potřebě pomoci v každodenním životě. Léčba dosud neexistuje, resp. soustředí se na tlumení příznaků. Světová zdravotnická organizace (WHO) řadí diagnózu mezi onemocnění nervového systému.

Základní fakta

- V ČR může podle NF Neúnavní žít až **80 000 lidí s ME/CFS**.
- ME/CFS se vyskytuje u žen i mužů, dětí, dospělých i seniorů; častěji se uvádí poměr přibližně **3 : 1 ve prospěch žen**.
- Diagnostika onemocnění vychází z příznaků, anamnézy a vyloučení jiných onemocnění, neboť neexistuje jednoznačný laboratorní nebo zobrazovací test, který by ME/CFS spolehlivě potvrdil.
- V ČR stále chybí dostatečné povědomí o ME/CFS mezi částí zdravotníků i veřejnosti.
- Mezi klíčové potřeby pacientů patří vznik doporučeného diagnostického a léčebného postupu, zřízení specializovaných pracovišť a lepší informovanost lékařů i pacientů.